

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400109524**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Държавното предприятие "Научно-производствен център" за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	5
Отрицателно мнение	5
База за изразяване на отрицателно мнение	5
Правно основание за извършване на одита	30
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	31
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	31
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	32
Коригирани неправилни отчитания	33
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	42
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	43

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
ДП НПЦ	Държавно предприятие "Научно-производствен център"
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДСД	Други сметки и дейности
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“ в МФ
ЗПФ	Закон за публичните финанси
МФ	Министерство на финансите
НДА	Нефинансови дълготрайни активи
ОПР	Отчет за приходите и разходите
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
СП ОСЗ – Видин	Специализирано поделение Опитна станция по земеделие – Видин
СП ОСЗ – Хан Крум	Специализирано поделение Опитна станция по земеделие – Хан Крум
СП ОСЗИР – Кърджали	Специализирано поделение Опитна станция по земеделие в Източните Родопи – Кърджали
СП ОСЗМК – Лозница	Специализирано поделение Опитна станция по зърнени и маслодайни култури – Лозница
СП ОСЗТФК – Лом	Специализирано поделение Опитна станция по зърнени, технически и фуражни култури – Лом
СП ОСКЗ - Силистра	Специализирано поделение Опитна станция по кайсията и земеделие – Силистра
СП ОСКПЗ – Самоков	Специализирано поделение Опитна станция по картофите и планинско земеделие – Самоков
СП ОСЛВ – Варна	Специализирано поделение Опитна станция по лозарство и винарство – Варна
СП ОСОЗ – Сливен	Специализирано поделение Опитна станция по овощарство и земеделие – Сливен
СП ОСПЗ - Пазарджик	Специализирано поделение Опитна станция по поливно

земеделие – Пазарджик

СП ОССЗК – Павликени Специализирано поделение Опитна станция по соята и зърнените култури – Павликени

СП ОСТЗ – Хасково Специализирано поделение Опитна станция по тютюна и земеделие – Хасково

СП ОСТНЗ - Поморие Специализирано поделение Опитна станция по трайни насаждения и земеделие – Поморие

ССА Селскостопанската академия

ЦУ Централно управление

СБО Сметкоплан на бюджетните организации

ДФЗ Държавен фонд земеделие

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ИВАН НЕНОВ
ВР.И.Д. ДИРЕКТОР НА
ДЪРЖАВНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ
„НАУЧНО-ПРОИЗВОДСТВЕН
ЦЕНТЪР“

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Отрицателно мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Държавното предприятие "Научно-производствен център", състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че поради значимостта на въпросите, описани в раздел *База за изразяване на отрицателно мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет не дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Държавното предприятие "Научно-производствен център" към 31 декември 2023 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на отрицателно мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. При извършените одитни процедури за проверка на правилното начисляване на амортизациите на нефинансовите дълготрайни активи (НДА) при извършения финансов одит на ГФО на Държавното предприятие "Научно-производствен център" (ДП НПЦ) за 2023 г. се установи, че активи, с отчетна стойност общо в размер на 1 796 445 лв., признати по сметки от подгрупи 203 „Сгради“, 204 "Машини, съоръжения, оборудване", 205 "Транспортни средства" и 206 "Стопански инвентар" са придобити в

периода преди 2018 г. ДП НПС е създадено през 2018 г. и е правопреемник на активите и пасивите на 16 закрити държавни предприятия.¹

Сроковете на годност на всички активи са приетите и заложените в Раздел "Срокове на годност, амортизационна норма и остатъчна стойност" на Амортизационната политика на ДП НПС за новопридобити активи. При признаване на активите от ДП НПС не е извършен анализ, кога същите са въведени в експлоатация, като за всеки актив е следвало да бъде определен срок на годност, съобразен с т. 65 от ДДС № 05 от 2016 г. на МФ.²

Не е спазено изискването на т. 65 от ДДС № 05 от 2016 г. на МФ при първоначалното определяне на остатъчния срок на годност на амортизируемите активи да се определи един и същи срок за еднакви по вид активи, при условие, че активите са придобити в рамките на относително близък период (например 2 години) и са със сходно физическо състояние и разликите в техните очаквани остатъчни срокове на годност варират в близки граници.

Установеното несъответствие е оценено като съществено по характер и има ефект върху позициите за дълготрайните активи от Баланса към 31.12.2023 г. на ДП НПС.

2. При извършени одитни процедури за проверка на извършената инвентаризация на материалите, признати по сметка 3020 „Материали“, аналитична подсметка „Горива“, в СП ОСПЗ-Пазарджик се установи, че шест актива, с характеристики на дълготрайни материални активи, на обща стойност 79 798 лв., в т.ч. 2 бр. трактор „Беларус“ 952 (68 500 лв.), автомобил „Лада“ 2107 (8 500 лв.), мотоцикл (1 722 лв.) и 2 бр. ремаркета - 4 тона (1 076 лв.), се използват в дейността на СП ОСПЗ-Пазарджик. Същите не са признати в баланса на предприятието, а се водят извънсчетоводно.³ През одитирания период, за активите са извършени разходи за гориво и гориво-смазочни материали, на обща стойност 15 309 лв.

Съгласно получено становище от одитираната организация, активите не са изведени от употреба, ползват се в дейността на предприятието, но са отписани от баланса на основание заповеди на директор, издадени през 2012 г. и 2018 г.⁴ Със заповедите е разпоредено „дълготрайни активи, които са с нулеви стойности поради пълното им изхабяване, да се изведат от балансовете и забалансови сметки и да се водят в материална книга“.

Одитният екип счита, че е налице икономическа изгода с дългосрочен характер, поради което на активите е следвало да се определи справедлива стойност⁵ и да се признаят в баланса на предприятието.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията дадени от МФ в т. 43 от ДДС № 8 от 2023 г., относно изискването при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и

---

¹ ДП НПС е регистрирано в Търговския регистър на 23.11.2018 г. и е правопреемник на активите и пасивите на 16 закрити държавни предприятия

² ОД № 10

³ в материални книги

⁴ ОД № 03

⁵ за текуща възстановима стойност на нефинансовите дълготрайни активи се приема справедливата им стойност, като за нейна индикация може да се ползва и текущата покупна цена на сходен актив със същия потенциал на икономическа изгода

пасиви, включително задбалансови, отнасящи се за 2023 г., вкл. и разходите за амортизации на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено като съществено по характер.

3. При извършения финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2019 г. е установено, че задължения на закрито държавно предприятие, чиито нетни активи и пасиви са поети от Специализирано поделение Опитна станция по земеделие – Видин (СП ОСЗ – Видин), по четири договора от 2000 г. и 2001 г. с Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) за получена целева финансова линия за подпомагане на земеделските производители общо в размер на 51 426 лв. не са осчетоводени през 2018 г. и 2019 г. предвид поемането на пасивите от закритите предприятия в ДП НПЦ. За задълженията, поети от СП ОСЗ – Видин, не са определени и осчетоводени дължимите за забавата на плащанията лихви, следствие на което не са начислени и в увеличение на общо дължимите от ДП НПЦ. Дължимите за възстановяване на ДФЗ целеви финансови средства, включително припадащите се за тях лихви, не са признати в баланса на ДП НПЦ за 2019 г.

На одитния екип е предоставено становище от СП ОСЗ – Видин (правоприемник на Комплексна опитна станция - Видин), като част от структурните поделения към ДП НПЦ. Съгласно становището, от СП ОСЗ – Видин не са предприети действия за коригиране на установеното неправилно отчитане, т.к. задълженията са се погасили по давност.

По време на финансовия одит на ГФО за 2020 г., от одитният екип е поискано експертно становище от дирекция „Правно-нормативно осигуряване“ на Сметна палата, като е получен следния отговор: „За да се установи категорично, дали е налице основание одитният екип, извършващ финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2020 г., да приеме обосновката на одитираната организация за настъпила давност по задължения (включително и дължими лихви за просрочие) по 4 броя договори от 2000 г. и 2001 г., следва да се предостави допълнително информация дали са налице предприети от Държавен фонд „Земеделие“ действия по принудително събиране на вземанията за главница, лихви, и евентуално лихви за забава по договорите, както и дали не е налице пълно или частично изпълнение на задълженията по договора въз основа на предприетите действия по принудително събиране на вземанията, като бъде извършена преценка дали тези действия са довели до спиране и прекъсване на давностния срок за горепосочените задължения. В случай, че не са предприети действия по принудително събиране на вземанията за главница по горепосочените договори, то същите са се погасили с изтичането на 5-годишен давностен срок от момента на възникване на изискуемостта, а лихвите по договорите са се погасили с 3-годишен давностен срок, който започва да тече от момента на възникване на задължението за плащането им, като се има предвид също, че е налице забрана за начисляване на лихви върху лихви в договорните отношения“.

През 2023 г., в СП ОСЗ – Видин е получено писмо с изх. № 01-050-6500/3 от 12.01.2023 г. от ОД на ДФЗ Земеделие – Видин, за потвърждаване на вземания, в общ размер на 182 351 лв. От СП ОСЗ – Видин е изпратено уведомително писмо до ОД на ДФЗ Земеделие – Видин, с изх. № 13 от 20.01.2023 г., че не признават описаните вземания от фонда.

По време на финансовите одити на ГФО за 2020 г., 2021 г. и 2022 г. на одитния

екип не е предоставена информация от СП ОСЗ – Видин, относно наличие на предприети от Държавен фонд „Земеделие“ действия по принудително събиране на вземанията за главница, лихви и евентуално лихви за забава по договорите, както и дали не е налице пълно или частично изпълнение на задълженията по договора въз основа на предприетите действия по принудително събиране на вземанията, във връзка с което екипът ще счита неправилното отчитане за некоригирано.

През 2023 г. на основание юридическо становище⁶ и Заповед № 1 от 18.01.2024 г. на Директора на ДП НПС са съставени счетоводни операции за отписване на задълженията (главниците) по четири заема, получени от Държавен фонд „Земеделие“ в периода 2000 г. - 2001 г. и са признати като условни задължения:

- по дебита на сметка 1996 „Други дългосрочни заеми и дългове към местни лица“ в неправилна кореспонденция със сметка 7916 „Отписани задължения (финансиращи позиции) към други местни лица“, вместо със сметка 7902 „Отписани задължения (финансиращи позиции) към бюджетни организации от подсектор "Централно управление"“;

- по дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“ в кореспонденция със сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“ в размер на 51 426 лв.

През 2023 г. от поделението не са определени, начислени и отписани дължимите за забавата на плащанията лихви по четирите заема.⁷

Не са спазени указанията на т. 43 от ДДС № 08 от 2022 г. на МФ относно осчетоводяването на всички активи и пасиви, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за отчетния период.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

4. При извършените одитни процедури в СП ОСОЗ - Сливен за проверка на счетоводните записвания, свързани с признаване на нефинансови дълготрайни активи, се установи:

4.1. При финансовия одит на ГФО на ДП НПС за 2021 г. е установено отписване на актив от сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в размер на 16 878 лв. в кореспонденция със сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, след което е заведен по задбалансова сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“.

По време на финансовия одит на ГФО на ДП НПС за 2021 г. е получено становище от СП ОСОЗ – Сливен, че лек автомобил, на стойност 16 878 лв., е класифициран неправилно по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и

---

⁶ Съгласно предоставеното на одитния екип юридическо становище, задълженията в писмото на ДФЗ са посочени като компании, което би могло да се тълкува, че същите са за периода 2000 г. - 2001 г. Независимо дали се касае за публични или частно-правни задължения е изтекла абсолютната давност. Ако същите имат счетоводно изражение, на основание чл. 171, ал. 2 от ДОПК или на основание чл. 110 от ЗЗД, да бъдат отписани.

⁷ ОД № 01

основен ремонт“, вместо по сметка 2051 „Леки автомобили“. През месец декември 2023 г. са съставени следните коригиращи счетоводни записвания:

- за отписване на лекия автомобил от сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ по дебита на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ в кореспонденция със сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“, в размер на 16 878 лв.;

- за балансово признаване на лекия автомобил неправилно по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в размер на 16 878 лв., вместо по дебита на сметка 2051 „Леки автомобили“.⁸ Вследствие на неправилното отчитане е допуснато на лекия автомобил да не са начислявани амортизации за периода от въвеждането му в експлоатация до 31.12.2023 г.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал.1 и ал. 2 от ЗСч, за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети.

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки от СБО в съответствие с техния характер, съгласно ДДС № 14 от 2013 г., и указанията на министъра на финансите, дадени с т. 36.1 от ДДС № 05 от 2016 г. относно стартирането (подновяването) на начисляването на амортизацията.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ (16 878 лв.) от актива на Баланса и е занижен е шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ (16 878 лв.) от пасива на Баланса.

4.2. В представения инвентаризационен опис на задбалансовите активи, признати по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ се установи наличието и на други активи, които попадат в обхвата на т.т. 2 и 3.1 от СС 16 *Дълготрайни материални активи*, с обща отчетна стойност 37 239 лв., както следва:

- „жилищна сграда Сливен 1“ - с инвентарен № 1 и с отчетна стойност 1 576 лв.;
- „жилищна сграда Сливен 2“ - с инвентарен № 2 и с отчетна стойност 604 лв.;
- „жилищна сграда Сливен 3“ - с инвентарен № 3 и с отчетна стойност 604 лв.;
- „лабораторна сграда Сливен“ – с инвентарен № 4 с отчетна стойност 1 221 лв.;
- „сграда склад“ - с инвентарен № 5 и с отчетна стойност 894 лв.;
- „навес Сливен“ - с инвентарен № 6 и с отчетна стойност 7 968 лв.;
- „стая за животновъда“ - с инвентарен № 7 и с отчетна стойност 100 лв.;
- „огради“ - с инвентарен № 4 и с отчетна стойност 16 317 лв.;
- „пътища“ - с инвентарен № 8 и с отчетна стойност 7 955 лв.

От одитният екип са изискани информация и първични счетоводни документи, както и писмено обяснение за основанието за признаването им в отчетността на СП ОСОЗ – Сливен по задбалансова сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“. До края на одитната задача на одитния екип не е предоставен отговор.

В резултат на допуснатите неправилни отчитания, на активите не е извършван преглед за преоценка/обезценка.

Допуснатото е установено при извършения финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2022 г. и не е коригирано към 31.12.2023 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 39, във връзка с чл. 40 от Закона за Сметна палата, относно упражняване на правомощията на одиторите от Сметната палата,

---

⁸ по време на финансовия одит на ГФО на ДП НПЦ за 2021 г. е получено становище от СП ОСОЗ – Сливен, че лек автомобил, на стойност 16 878 лв., е класифициран неправилно по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, вместо по сметка 2051 „Леки автомобили“).

във връзка с непредставяне на информация от одитирания обект, което е съществено по характер. Цитираните факти и обстоятелства са ограничение в одита.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал.1 и ал. 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети на предприятието.

Одитния екип не може да изрази разумна увереност относно вярното и честно представяне на този клас ДМА по баланса на СП ОСОЗ – Сливен и в ГФО на ДП НПЦ за 2023 г., което е оценено като съществено по характер.

4.3. Установено е, че в оборотната ведомост към 31.12.2019 г. по сметки от раздел 2 „Сметки за дълготрайни материални и нематериални активи“ на СБО не са признати активи, на стойност 17 982 лв.⁹

По време на финансовия одит на ГФО на ДП НПЦ за 2021 г. е получено становище от СП ОСОЗ - Сливен, както следва:

- компютърна конфигурация и преносим компютър, на обща стойност 1 814 лв., са приети от ОСЗ - Ямбол, същите са закупени 2009 г. и са неработещи, с липсващи части;
- навес, с отчетна стойност 7 968 лв., е приет от СП ОСОЗ - Сливен – ДП с нулева балансова стойност и същият е разбиван многократно.

От специализираното поделение не са представени документи и обяснения за бракуване и/или признаване на ДМА в съответствие с техния характер и фактическо състояние (информацията е искана с писма с № 1201-9 от 28.06.2023 г. и № 1201-21 от 17.07.2023 г.).¹⁰

Неправилните отчитания са установени при извършените финансови одити на ГФО за 2019 г., 2020 г., 2021 г. и 2022 г. и не са коригирани към 31.12.2023 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Предвид непредставянето на информация за предприети действия за коригиране на констатираните неправилни отчитания при извършения финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2021 г. и неоснователно отписване на дълготрайни материални активи по баланса на специализираното поделение, установено по време на финансовия одит на ГФО за 2022 г., одитния екип не може да изрази разумна увереност относно вярното и честно представяне на този клас ДМА по баланса на СП ОСОЗ – Сливен и в ГФО на ДП НПЦ за 2023 г. Цитираните факти са ограничение в одита.

Допуснатите неправилни отчитания са оценени като съществени по характер.

5. При извършени одитни процедури за проверка спазването на указанията на МФ, относно извършването на преглед за преценка/обезценка на НДА се установи, че при наличие на основание за това не е извършен преглед за преценка/обезценка на НДА с обща балансова стойност в размер на 800 795 лв., в т.ч.:

5.1. При одита на ГФО за 2021 г. в СП ОСЗ Видин:

Съставен е протокол № 1 от 31.12.2021 г., за преценка на активи – други сгради, подписан от инвентаризационната комисия. В представения протокол е сравнена балансовата стойност на активите с „преценена балансова стойност към 31.12.2021 г.“.

⁹ в т.ч.: навес за 7 968 лв.; лек автомобил за 8 200 лв. и компютри за 1 814 лв.

¹⁰ ОД № 01

Съставен е мемориален ордер за осчетоводяване на преоценката по дебита на сметка 7801 „Преценка на нефинансови дълготрайни активи“ и по кредита на сметки 2031 „Административни сгради“ и 2039 „Други сгради“ общо за 92 094 лв. На одитния екип не се представи информация как е определена текущата възстановима стойност на активите. В баланса на СП ОСЗ Видин (по макет на МФ) са признати активи по сметка 2049 „Други машини, съоръжения и оборудване“ с балансова стойност 38 464 лв., за които няма предоставени данни да е извършен преглед за обезценка.

През 2023 г. със Заповед № 12 от 30.11.2023 г. на Директора на СП ОСЗ Видин е назначена комисия за извършване на годишна инвентаризация на НДА, материални запаси, разчети на вземания и задължения, и преглед за преценка на активите по реда на т.т. 16-36 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ. От комисията са съставени пет протокола от 29.12.2023 г. за извършен преглед за обезценка на НДА. В протоколите е посочено, че не са налице условия за обезценка на активите. На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направените изводи, поради което считаме, че процедурите са изпълнени формално и не позволяват да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преценка. Балансовата стойност на тези активи към 31.12.2023 г. е в общ размер на 222 320 лв.¹¹

5. 2. В СП ОСЗТФК – Лом:

Към 31.12.2021 г. от назначената комисия е съставен протокол № 1 от 31.12.2021 г. за преценка на НДА - машини, съоръжения и оборудване, като е сравнена балансовата стойност на активите с „преоценена балансова стойност към 31.12.2021 г.“. Съставен е мемориален ордер за осчетоводяване на преоценката по дебита на сметка 7801 „Преценка на нефинансови дълготрайни активи“ и по кредита на сметка 2049 „Други машини, съоръжения и оборудване“ за 5 629 лв. На одитния екип не се представи информация как е определена текущата възстановима стойност на активите. По баланса на Специализираното поделение са признати в отчетността активи, с обща балансова стойност в размер на 165 557 лв., в т.ч. по балансови позиции с код 0011 „Сгради“ (73 420 лв.) и код 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ (92 137 лв.), а извършеният преглед за обезценка е на активи с балансова стойност в размер на 15 129 лв. Не е извършен преглед за преценка/обезценка на останалите групи активи, на обща стойност 150 428 лв.

През 2023 г. със Заповед № 70 от 30.11.2023 г. на Директора на СП ОСЗТФК – Лом е назначена комисия за извършване на преглед за преценка на активите, по реда на т.т. 2, 16 и 36 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ. От комисията са съставени шест протокола от 29.12.2023 г. в които е посочено, че не са налице условия за обезценка на активите. На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направените изводи, поради което считаме, че процедурите са изпълнени формално и не позволяват да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преценка. Балансовата стойност на тези активи към 31.12.2023 г. е в общ размер на 156 436 лв.¹²

¹¹ в т.ч.: сгради с обща балансова стойност 196 621 лв. и активи признати по сметка 2049 – 25 699 лв.

¹² в т.ч.: сгради с обща балансова стойност 57 955 лв. и активи признати по сметки 2041 – 806 лв. и 2049 – 97 675 лв.

5.3. В СП ОСКЗ - Силистра:

В поделението не е извършван преглед за преценка/обезценка на НДА през периода от 2019 г. до 2022 г., включително.

През 2023 г., със Заповед № 26 от 11.12.2023 г. на Директора на СП ОСКЗ - Силистра е назначена комисия за извършване на преглед за преценка на активите в съответствие с чл. 28, ал. 1 и чл. 66 от ЗСч. Изготвен е доклад с дата 21.12.2023 г., за преценка на активите, признати по сметки от подгрупа 203 „Сгради“, в който на база проучване от интернет на сходни активи - предмет на продажба в района, е определена текуща възстановима стойност, в размер на 100 лв. на кв. м. От приложените три обяви за продажби на сходни активи цената на кв. м. застроена площ варира от 415 лв. до 563 лв. На основание Протокола, подписан от комисията, са съставени счетоводни операции по дебита на сметки от подгрупа 203 „Сгради“ в кореспонденция със сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ в общ размер на 29 301 лв.

Съставени са шест протокола от 29.12.2023 г. за извършен преглед за обезценка на НДА, в които е посочено, че не са налице условия за обезценка на активите. На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на активите. Одитния екип счита, че протоколите на комисията са изготвени формално за извършена преценка, като не са взети предвид текущите възстановими стойности на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност. Процедурите са изпълнени формално и не позволяват да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преценка. Балансовата стойност на тези активи към 31.12.2023 г. е в общ размер на 119 074 лв.¹³

5.4. В СП ОСОЗ – Сливен, СП ОСЗИР – Кърджали, СП ОСТЗ – Хасково, СП ОСКПЗ – Самоков и СП ОСТНЗ - Поморие:

5.4.1. По време на финансовия одит на ГФО на предприятието за 2021 г. са представени протоколи от инвентаризационната комисия и писмени пояснения, в които е посочено, че не са налице условия за обезценка на активите. На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направените изводи, поради което считаме, че процедурите са изпълнени формално и не позволяват да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преценка.

5.4.2. При финансовия одит на ГФО на ДП НПЦ за 2022 г. е установено:

- в СП ОСОЗ – Сливен и СП ОСЗИР – Кърджали не е извършен преглед за преценка/обезценка на дълготрайните нефинансови активи през 2022 г.;
- от СП ОСТЗ – Хасково са представени протоколи от комисия, в които е посочено, че не са налице условия за обезценка на активите;
- от СП ОСКПЗ – Самоков са представени протоколи за оценка на ДМА, като са съставени счетоводни записвания за отчитане на преценката по сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, като към протоколите не са представени документи за определяне на текущата им възстановима стойност;¹⁴

¹³ в т.ч.: ш. „Сгради“ с обща балансова стойност 87 100 лв., ш. 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ – 25 481 лв., ш. 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ – 2 277 лв. и ш. 0014 „ДМА в процес на придобиване“ – 4 216 лв.

¹⁴ На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които

- от СП ОСТНЗ - Поморие са представени протоколи за преоценка на две сгради, като за определяне на преоценената стойност е ползвана неправилно определена вещна стойност в експертна оценка за определяне на месечна пазарна наемна цена на сградите.

5.4.3. При финансовия одит на ГФО на ДП НПЦ за 2023 г. се установи:

5.4.3.1. В СП ОСОЗ – Сливен не е извършен преглед за преоценка/обезценка на дълготрайните нефинансови активи през 2023 г.

5.4.3.2. В СП ОСЗИР – Кърджали, през месец декември 2023 г. е изготвен доклад от независим оценител.

На основание на доклада и четири протокола за извършен преглед за преоценка на ДА, е осчетоводена положителна преоценка по дебита на сметки от група 20 „Сметки за дълготрайни материални и нематериални активи“ в кореспонденция със сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, в общ размер на 974 009 лв. Съгласно протоколите, общият размер на преоценката е следвало да бъде 1 015 702 лв. Установената разлика, в размер на 41 693 лв., е в резултат от допуснатата техническа грешка.

Допуснатата е техническа грешка.

С размера на неправилното отчитане, в размер на 41 693 лв., са занижени шифър 0011 „Сгради“ от актива на баланса, шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса, шифър 0781 „Преоценка на нефинансови активи“ от отчета за приходи и разходи в отчетна група „Бюджет“.

Четири броя НДА (нафтово стопанство – 5 037 лв., парокотелна – 15 012 лв. и два трафопоста – 4 982 лв., съответно 3 750 лв. и 1 232 лв.), на които е установена текущата възстановима стойност от лицензиария оценител, в общ размер на 25 031 лв., не са признати по сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“. Съгласно раздел „Дълготрайни активи“ от СчП на ДП НПЦ, стойностният праг на същественост за признаване на ДМА е 1 000 лв. без ДДС.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

С размера на неправилното отчитане са занижени шифър 0010 „Дълготрайни материални активи“ от актива на баланса, шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ и шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ от отчета за приходи и разходи в отчетна група „Бюджет“.

5.4.3.3. В СП ОСТЗ – Хасково, със Заповед № 4 от 28.12.2023 г. на Директора на СП ОСТЗ - Хасково е назначена комисия за извършване на преглед за преоценка/обезценка на активите по реда на т.т. 2, 16 и 36 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ. Изготвени са два Протокола от 31.12.2023 г., в които е записано, че прегледа на активите е извършен на база проучване от интернет, борси за втора употреба, брошури и други източници на сходни активи предмет на продажба и са определени текущи възстановими стойности на активите. На одитния екип не са предоставени документи за извършените анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност. Процедурите са изпълнени формално и не позволяват да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които

да послужат за основание на направените изводи, поради което считаме, че процедурите са изпълнени формално и не позволяват да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преоценка

са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преоценка. Балансовата стойност на тези активи към 31.12.2023 г. е в общ размер на 132 152 лв.

5.4.3.4. В СП ОСКПЗ – Самоков, със счетоводни операции от 10.12.2023 г. начислените преоценки през 2022 г. са сторнирани. През 2023 г. е изготвен Протокол за обезценка на НДА, в който е записано, че прегледа на активите е извършен на база проучване от интернет, борси за втора употреба, брошури, реклами и други източници на сходни активи предмет на продажба и са определени текущи възстановими стойности на част от активите. На одитния екип не са предоставени документи за извършените анализи/проучвания за определяне на текущите възстановими стойности на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност. Процедурите са изпълнени формално и не позволяват да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преоценка. Балансовата стойност на тези активи към 31.12.2023 г. е в общ размер на 15 141 лв.

5.4.3.5. В СП ОСТНЗ – Поморие, през 2023 г. е извършена и осчетоводена положителна преоценка, в общ размер на 3 174 лв., на активите, признати по сметка 2059 „Други транспортни средства“ (три трактора). За активи, подлежащи на преоценка с балансова стойност, общо в размер на 131 867 лв., признати по сметки 2031 „Административни сгради“ (33 199 лв.), 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“ (1 638 лв.), 2039 „Други сгради“ (33 084 лв.), 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ (2 632 лв.), 2099 „Други дълготрайни материални активи“ (1 017 лв.) и 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ (60 297 лв.) не е извършван преглед за преоценка през 2023 г., при наличие на основание за това.

5.4.3.6 В СП ОСЗ - Хан Крум се установи, че за извършен преглед за преоценка/обезценка през 2022 г. на активи, признати по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, с балансова стойност 1 477 лв. и стойност на преоценката в размер на 14 064 лв., и сметка 2059 „Други транспортни средства“, с балансова стойност на активите в размер на 3 294 лв., и стойност на преоценката в размер на 9 856 лв. е представен протокол, на основание на който са съставени счетоводни записвания по дебитата на сметките в кореспонденция със сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“. На одитния екип не са представени анализи как е определена текущата възстановима стойност на активите, както и хронологични регистри за съставените счетоводни записвания.

Доколкото се налага обезценка/преоценка на съответния актив, тя би следвало да се извърши по общия ред, регламентиран в ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

През 2023 г. в СП ОСЗ - Хан Крум на основание Заповед № 16 от 04.12.2023 г. за извършване на преглед за преоценка на НДА е изготвен протокол № 1 от 30.12.2023 г. за преоценка на пет актива (четири трактора и един лек автомобил), признати съответно по сметки 2059 „Други транспортни средства“ и 2051 „Леки автомобили“. За определяне на текущата възстановима стойност на активите е използвана информация за пазарни стойности на сходни активи (сайтове за продажба на МПС), които са документирани, като в протокола правилно е съпоставена текущата възстановима стойност с балансовата стойност на активите. За преоценка на активите са съставени правилни счетоводни операции.

За активи, подлежащи на преоценка, с балансова стойност в общ размер на 29 813 лв., признати по сметки 2031 „Административни сгради“ (8 641 лв.), 2039 „Други сгради“ (10 292 лв.), 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ (887 лв.) и 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ (9 993 лв.), в Протокола, изготвен от комисията, е посочено, че не са налице условия за обезценка на активите. На одитния екип не са

предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направените изводи, поради което считаме, че процедурите са изпълнени формално и не позволяват да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преоценка с балансова стойност 29 813 лв.¹⁵

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 7 от 2017 г. на МФ, във връзка с указанията на Раздел „Оценка след първоначалното признаване“ от СчП на предприятието относно извършване на преглед за преоценка/обезценка на нефинансови дълготрайни активи.

Не са спазени изискванията на раздел „Дълготрайни активи“, т. „Оценка след първоначално признаване“ от счетоводната политика на ДП НПЦ, че преоценка на НДА се извършва веднъж на три години.

Допуснатите неправилни отчитания са оценени като съществени по характер и имат ефект върху позициите за дълготрайните активи от Баланса към 31.12.2023 г. на ДП НПЦ.

5.5. Със СчП на ДП НПЦ не е определен подход за оценка след първоначално признаване на дълготрайните материални активи.

Не са спазени изискванията на т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г. във връзка с т.т. 7.1. и 7.2 от СС № 16 Дълготрайни материални активи, относно избор на подход за оценка на ДМА след първоначално признаване, във връзка с т. 61 от ДДС № 20 на МФ от 2004 г., относно разработване и прилагане на унифицирана счетоводна политика в рамките на ДП НПЦ.

Установеното несъответствие е оценено като съществено по характер.

6. На основание Заповед № РД 41-30 от 30.10.2018 г. на министъра на земеделието, храните и горите и параграф 15 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за Селскостопанска академия, от датата на вписването му в търговския регистър (23.11.2018 г.) Държавно предприятие „Научно производствен център“ е правоприменник на активите на 16 закрити държавни предприятия. В Приложение към заповедта е включен *Списък с приложени документи и актове за държавна собственост за имотите, предоставени за управление на държавни предприятия по реда на § 15 от Преходните и заключителни разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Закона за Селскостопанската академия (обн. ДВ бр. 22 от 2018 г.).*¹⁶

---

¹⁵ ОД № 01

¹⁶ § 15. (1) От датата на вписването му в търговския регистър Държавно предприятие „Научно-производствен център“ е правоприменник на активите и пасивите, както и на архива на държавните предприятия, както следва:

1. Опитна станция по земеделие – Видин;
2. Опитна станция по земеделие – Лом;
3. Опитна станция по кайсията и земеделието – Силистра;
4. Опитна станция по соята – Павликени;
5. Опитна станция по земеделие – Лозница;
6. Опитна станция по земеделие – Хан Крум;
7. Опитна станция по лозарство и винарство – Варна;
8. Опитна станция по земеделие – Поморие;
9. Опитна станция по поливно земеделие – Пазарджик;
10. Опитна станция по земеделие – Сливен;
11. Опитна станция по тютюна – Хасково;

В десет териториални звена на ДП НПЦ, предоставените от държавата за управление поземлени имоти, съгласно актове за държавна собственост (АДС), с обща площ от 6 837 565 кв. м., не са оценени по справедлива стойност и не са признати по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ или по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, в съответствие с техния характер.¹⁷

Не са спазени изискванията в чл. 24 от Закона за счетоводството за вярно и честно отразяване на имущественото във финансовите отчети.

Не са спазени указанията, дадени с т.т. 18, 19 и 117 от ДДС №14 от 2013 г. на МФ за отразяването на земите в баланса на бюджетното предприятие.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от СС Счетоводен стандарт № 16 „Дълготрайни материални активи“.

Неправилното отчитане е оценено като съществено по характер.

7. От СП ОСТЗ – Хасково¹⁸ са изискани всички първични счетоводни документи, на основание на които са съставени счетоводни операции по сметки 3010 „Незавършено производство“, 3020 „Материали“, 3030 „Продукция“, 6113 „Балансова стойност на продадена продукция“ и 6503 „Придобиване на материални запаси по стопански начин“.

До приключване на финансовия одит, исканата информация, включваща и калкулации за определяне на себестойността на незавършената продукция, не е предоставена на одитния екип.

Предвид непредставяне на исканата информация, одитният екип не може да потвърди салдата по сметки 3010 „Незавършено производство“, 3030 „Продукция“ и 6503 „Придобиване на материални запаси по стопански начин“, с обща стойност в размер на 542 581 лв.^{19, 20}

Не са спазени разпоредбите на чл. 39, във връзка с чл. 40 от Закона за Сметна палата, относно упражняване на правомощията на одиторите от Сметната палата, във връзка с непредставяне на информация от одитирания обект, което е съществено по характер и всеобхватно, като има ефект върху Баланса и Отчета за приходите и разходите (ОПР), сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на ДП НПЦ към 31.12.2023 г.

Цитираните факти и обстоятелства са ограничение в одита, което не позволява да се потвърдят цитираните позиции, включени във финансовия отчет на ДП НПЦ към 31.12.2023 г., което е оценено, като съществено по характер.

8. В СП ОСЗМК - Лозница и СП ОСЗТФК – Лом, неправилно не се отчита

---

12. Опитна станция по земеделие – Кърджали;

13. Опитна станция по лозарство – Септември;

14. Опитна станция по картофите – Самоков;

15. Опитна станция по земеделие – Ямбол;

16. Система за агропазарна информация САПИ – София.

(2) От датата на вписването в търговския регистър на Държавно предприятие „Научно-производствен център“ се заличава регистрацията на съответните държавни предприятия по ал. 1.

¹⁷ ОД № 11

¹⁸ с т. 5.5 от писмо вх. № 1201-14 от 09.07.2024 г.

¹⁹ ОД № 13

²⁰ салдо по сметки 3010 „Незавършено производство“ – 126 764 лв., 3030 „Продукция“ – 33 364 лв. и 6503 „Придобиване на материални запаси по стопански начин“ – 382 453 лв.

незавършено производство по сметка 3010 „Незавършено производство“ в края на отчетния период, с оглед сезонния цикъл есен – пролет на производство на селскостопанска продукция.²¹

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 50.5 от ДДС № 20 от 2004 г., относно поддържане на информация за структурата на себестойността на придобиваната по стопански начин произведена продукция.

Установеното несъответствие е оценено като съществено по характер.

9. В СП ОСЗИР – Кърджали, при извършените одитни процедури за проверка и анализ на амортизационните планове, определените и начислени разходи за амортизации на амортизируемите нефинансови активи и за правилното класифициране на дълготрайните активи по сметки в съответствие с техния характер, при извършения финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2021 г. е установено, че признатите активи по сметки от подгрупа 203 „Сгради“ придобити в периода от 1935 г. до 2014 г. са с еднакъв срок на годност.

На основание на съставен от комисия протокол от 29.12.2023 г., за извършен анализ на сроковете на годност на НДА, същите са коригирани и са отразени в коригирания амортизационен план.

За доначисляване на разходи за амортизации на активи за периода от 2019 г. до 2022 г. са съставени счетоводни записвания, в общ размер на 28 304 лв., по кредита на сметки от раздел 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ в неправилна кореспонденция със сметки от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“, вместо със сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

На одитния екип не е предоставена информация как са формирани сумите, за които са съставени счетоводните операции за корекции.²²

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви, като се отразят чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на СБО.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с писмо ДДС № 14 от 2013 г. за утвърждаване на СБО.

Неправилните отчитания са оценени по характер.

10. През 2023 г., при извършени одитни процедури за проверка на годишната инвентаризация в СП ОСЗ - Хан Крум на активите, признати по сметка 3010 „Незавършено производство“, е установено:

Крайното дебитно салдо по сметка 3010 „Незавършено производство“ е в размер на 12 970 лв., което съответства на стойността на активите в инвентаризационните описи и сравнителни ведомости. В резултат на извършените анализи, одитният екип потвърждава салдото в частта на засятата през 2023 г. пшеница, в размер на 1 885 лв. Одитният екип не достигна до разумна увереност за верността на салдото, в размер на 11 085 лв., включено в инвентаризационния опис и сравнителната ведомост, в които не е налична информация за количеството на признатите активи.

Съгласно получено становище от главния счетоводител на СП ОСЗ - Хан Крум,

---

²¹ ОД № 13

²² ОД № 01

салдото, в размер на 11 085 лв., е от предходни години и поради липса на аналитични и хронологични справки към сметка 3010 „Незавършено производство“ не е ясно как е формирано.²³

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от Закона за счетоводството за достоверното показване на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

Не е спазено изискването на чл. 11, ал. 1, т. 2 от ЗСч, за осигуряване на аналитична счетоводна информация по счетоводен път, която да предоставя аналитична и обобщена информация, представяща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на ДП НПЦ.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

11. При извършения финансов одит на ГФО за 2022 г. е установено, че в СП Опитна станция по тютюна и земеделието - гр. Хасково, в първоначално представения амортизационен план на амортизируемите активи липсват данни за „остатъчна стойност“. Във връзка с искане от одитният екип е предоставен нов АП с колона „Остатъчна стойност“. След получаването на новия амортизационен план с попълнена колона „Остатъчна стойност“, одитният екип извърши повторно изчисление на амортизациите, при което се установи неравнение на начислените амортизации на всички групи активи.

Осчетоводените амортизации в оборотната ведомост на СП ОСТЗ – Хасково към 31.12.2022 г. са при нулева остатъчна стойност на всички активи.

Съгласно Амортизационната политика на ДП НПЦ са определени остатъчни стойности в процент на отделните групи активи, които не се прилагат в СП ОСТЗ - Хасково.

В представения амортизационен план за 2023 г. на СП Опитна станция по тютюна и земеделието – гр. Хасково е включена графа остатъчна стойност.

При извършеното повторно преизчисление на амортизациите се установи неравнение на начислените амортизации на всички групи активи, с изключение на активите, признати по сметка 2059 „Други транспортни средства“ с обща отчетна стойност 31 460 лв. При начисляване на амортизациите в СП ОСТЗ - Хасково на всички класове активи, без активите признати по сметка 2059 „Други транспортни средства“, не е взета предвид остатъчната им стойност.²⁴

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 48 от раздел XII Амортизационен план на ДДС № 05 от 2016 г. и изискванията на раздел „Амортизационен план“ от Амортизационната политика на ДП НПЦ за задължителните реквизити на обобщения амортизационен план.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

12. В СП ОСЗТФК - Лом счетоводните операции за прехвърляне от отчетна група „Бюджет“ в отчетна група СЕС-РА на разходите за материали, горива, покупка на семена, ремонт на селскостопанска техника, придобиване на селскостопанска техника и др., допустими по програми и мерки на ДФЗ за компенсиране на част от повишените

---

²³ ОД № 01

²⁴ ОД № 01

разходи за производство са съставени без наличие на документална обосновааност за това.²⁵

В СчП не е въведен унифициран подход, относно разходването на получените средства по Европейски програми (вид на документа и разрешаване и одобряване на разхода).

Не е приложен чл. 3, ал. 3 от Закона за счетоводството, предприятията да осъществяват текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти при спазване изискванията за съставянето на документи по този закон.

Не са спазени указанията на т. 61 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, относно организиране от ПРБ на процеса по разработване и съгласуване на унифицирана счетоводна политика в рамките на цялата си система от подведомствени разпоредители.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено като съществено по характер.

13. При извършени одитни процедури за потвърждаване на връзката между начални за 2023 г. и крайни салда за 2022 г., с информацията от сборната оборотна ведомост представена в Министерство на финансите (МФ) се установиха разлики:

13.1. В отчетна група „Бюджет“ е установена разлика между крайните салда в баланса за 2022 г. и началните за 2023 г. по макети (BALANCE-2022-2023), както следва:

- по шифър 0402 "Акумулирано изменение на нетните активи от минали години" - към 31.12.2022 г. стойността е в размер на 1 671 985 лв., а началното салдо за 2023 г. е в размер на 1 447 459 лв., или е налице разлика в размер на 224 526 лв.;

- по шифър 0403 "Изменение на нетните активи за периода" - към 31.12.2022 г. е в размер на (-) 9 807 лв., а началното салдо за 2023 г. е в размер на (+) 214 719 лв., или е налице разлика в размер на 224 526 лв.

Причина за разликите е, че в таблици TRIAL-BALANCE-sheet R&E data не са нанесени коректно сумите от 5 звена (СП ОСТЗ - Хасково, СП ОСОЗ - Сливен, СП ОСКПЗ - Самоков, СП ОСТНЗ - Поморие, СП ОСПЗ - Пазарджик).

Неправилно е представена информацията в баланса, таблица "Retain - earnings" към 31 декември, съгласно указанията на МФ за попълване на макета за Баланс при сравнение на данните от таблица "Retain-earnings" с крайното кредитно салдо от предходен отчетен период по сметки 1001 „Разполагаем капитал“ и 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“, които следва да са равни, но е установена разлика в размер на 224 526 лв.

13.2. През периода от 2018 г. до 2022 г. включително, са допуснати разлики между крайните салда и началните салда на раздел А „Капитал в бюджетните предприятие“ от пасива на баланса - общо за трите отчетни групи, както следва:

а) крайното салдо на Раздел А от пасива на баланса за 2018 г. е в размер 3 283 610 лв., а началното за 2019 г. е в размер на 2 985 799 лв., т.е. налице е неравнение в размер на 297 811 лв.;

б) крайното салдо на Раздел А от пасива на баланса за 2019 г. е в размер на 2 899 742 лв., а началното за 2020 г. е в размер на 2 805 861 лв., т.е. налице е неравнение в размер на 93 881 лв.;

в) крайното салдо на Раздел А от пасива на баланса за 2020 г. е в размер на 2 706 301 лв., а начално за 2021 г. е в размер на 2 502 322 лв., т.е. налице е неравнение в размер на 203 979 лв.;

г) крайното салдо на Раздел А от пасива на баланса за 2021 г. е в размер на

---

²⁵ ОД № 05

1 908 676 лв., а начално за 2022 г. е в размер на 1 686 339 лв., т.е. налице е неравнение в размер на 222 337 лв.

Допуснатите разлики са в резултат от некоректно въвеждани данни за салдата на счетоводна сметка 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“ и на сметките от раздели 6 „Сметки за разходи“ и 7 „Сметки за приходи, трансфери и преоценки“ от предходната година, преди приключвателните операции. Счетоводните данни не са въвеждани коректно по отделни отчетни групи (стопански области) „Бюджет“, СЕС и ДСД, или въобще липсват. Към датата на консолидирането на оборотите ведомости на СП, изпращани на ЦУ, не са попълвани коректно таблици "Retain-earnings".

В ДП НПЦ не е прилаган програмен продукт за обобщаване на данните към 31.12. на съответната година, предоставяни на СП.

В резултат на некоректно попълване на таблици "Retain-earnings" за 2019 г., 2020 г., 2021 г. и 2022 г. е допуснато сумата в раздел А „Капитал в бюджетните предприятия“ от пасива на баланса да е занижена с 818 008 лв. Допуснатите неправилни отчитания оказват влияние в баланса на ДП НПЦ и към 31.12.2023 г.²⁶

Не са спазени разпоредбите на чл. 26 от ЗСч за стойностна връзка между начален и краен баланс, и предпазливост с цел получаване на действителен финансов резултат.

Не са спазени указанията, дадени с т. 47 от ДДС № 8 от 2023 г. на МФ, относно изискването в баланса на ред „3. Изменение на нетните активи за периода“ (шифър 0403) в съответните колони за начален баланс (данните за предходната година) следва да фигурира сумата, представляваща разлика между салдата на сметките от раздели 6 и 7 към 31.12.2022 г. преди приключвателните операции.

С допуснатото неправилно отчитане не е осигурена стойностна връзка, в резултат на което е занижена сумата по раздел А „Капитал в бюджетните предприятия“ от пасива на баланса с 818 008 лв.

14. Според писмо и справка на Областна дирекция по земеделие – Разград, на СП ОПСЗМК - Лозница са предоставени за ползване 13 бр. земеделски имоти, за които Министерството на земеделието и храните (МЗХ) начислява приписан приход, в размер на 139 088 лв.

От Областна дирекция по Земеделие - гр. Търговище са предоставени 6 бр. земеделски имота, за които МЗХ начислява приписан приход, в размер на 12 375 лв.

В СП ОПСЗМК - Лозница, в счетоводната система са осчетоводени приписани разходи, в общ размер на 151 463 лв., по дебита на сметка 6087 „Приписани разходи за наеми“ в кореспонденция със сметка 7682 „Приписани трансфери от/за бюджетни организации от подсектор "Централно управление"“. При пренасянето в оборотната ведомост е допусната техническа грешка, като оборотите по сметките не са включени, в резултат на което информацията за приписани разходи не е отразена и в консолидираната оборотна ведомост, представена в МФ и Сметната палата.²⁷

Не са спазени изискванията на чл. 24 от Закона за счетоводството за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Не са спазени указанията дадени от МФ в т. 43 от ДДС № 8 от 2023 г., относно изискването при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и

²⁶ ОД № 04

²⁷ ОД № 12

пасиви, включително задбалансови, отнасящи се за 2023 г.

С размера на неправилното отчитане са занижени шифър 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ и шифър 0682 „Приписани трансфери м/у бюджетни организации (нето)“ от Отчета за приходи и разходи в отчетна група „Бюджет“.

15. В СП ОСЗ – Видин и СП ОСЗТФК – Лом, шест броя активи (5 броя трактори и 1 брой товарен автомобил) неправилно са признати по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, вместо по сметка 2059 „Други транспортни средства“, с обща отчетна стойност 71 778 лв.

Вследствие на неправилното отчитане и поради различните срокове на годност, и остатъчни стойности на двата класа активи, съгласно приетия амортизационен план е допуснато и начислените амортизации на активите да са в неправилен размер.²⁸

След прекласифициране на активите, следва да се анализират параметрите на начислените разходи за амортизация, като при наличие на основание, същите да се променят (срок на годност, отчетна стойност, амортизируема стойност, годишна и месечна амортизационна квота и балансова стойност) в амортизационния план на поделението, съответстващи на възприетите и оповестени подходи за определяне на параметрите при начисляване на амортизации на определения клас активи.

Не е спазена класификацията на активите според СчП на ДП НПЦ, във връзка с изискванията за отчитане на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Допуснатите неправилни отчитания са оценени по характер.

16. При извършените одитни процедури за проверка на НДА по време на финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2021 г. е установено, че в СП ОСПЗ - Пазарджик, шест броя навеси, с обща отчетна стойност 47 186 лв., са признати неправилно по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, вместо по сметка 2039 „Други сгради“ или сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“.

След прекласифициране на активите, следва да се анализират параметрите на начислените разходи за амортизация, като при наличие на основание, същите да се променят (срок на годност, отчетна стойност, амортизируема стойност, годишна и месечна амортизационна квота и балансова стойност) в амортизационния план на СП, съответстващи на възприетите и оповестени подходи за определяне на параметрите при начисляване на амортизации на определения клас активи.²⁹

Неправилните отчитания са установени при извършените одити на ГФО за 2021 г. и 2022 г. и не са коригирани към 31.12.2023 г.

Не са спазени изискванията на точки 1 и 2 от подраздел „Класифициране на ДМА по сметките от подгрупите на група 20“ от раздел „Дълготрайни активи“ на СчП на ДП НПЦ. Съгласно Амортизационната политика сроковете на годност и остатъчната стойност на активите, признати по сметки 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ и 2039 „Други сгради“ са различни, в резултат на което размерът на начислените амортизации и балансовата стойност не съответстват на включените стойности в баланса към 31.12.2023 г.

---

²⁸ ОД № 11

²⁹ ОД № 01

С размера на неправилното отчитане е завишен шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ и е занижен шифър 0011 „Сгради“ от актива на баланса в отчетна група „Бюджет“.

17. ДП НПС е създадено през 2018 г. и е правоприменник на активите и пасивите на 16 закрити държавни предприятия. Поетите активи и пасиви са осчетоводени в кореспонденция със сметки от група 76 „Прехвърлени обособени активи и пасиви между държавата, общините и други сектори на икономиката“.

Съгласно указанията, дадени от МФ в т. 56 от ДДС № 8 от 2018 г., относно годишното приключване на счетоводните сметки, всички сметки от раздели 6 „Сметки за разходи“ и 7 „Сметки за приходи, трансфери и преоценки“ на СБО в трите отчетни групи (стопански области) се приключват със сметка 1201 „Изменение на нетните активи за периода“, а тя се приключва със сметка 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“. При правилно прилагане на дадените от МФ указания, салдото по сметка 1001 „Разполагам капитал“ в оборотната ведомост на ДП НПС следва да е равно на нула. Към 31.12.2022 г. салдото по сметката е в размер на 31 253 лв., която сума е начално и крайно салдо по оборотната ведомост на СП ОСОЗ – Сливен към 31.12.2022 г.

От предприятието не са дадени обяснения за причините, довели до допуснатото несъответствие.³⁰

Неправилното отчитане не е коригирано към 31.12.2023 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Не са спазени указанията дадени от министъра на финансите с т. 56 от ДДС № 8 от 2018 г., което оказва влияние в баланса към 31.12.2023 г.

С размера на неправилното отчитане е завишен шифър 0401 „Разполагам капитал“ и е занижен шифър 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ от пасива на Баланса в отчетна група „Бюджет“.

18. В СП ОСТЗ – Хасково, при извършени одитни процедури за проверка на признатите в отчетността на предприятието краткотрайни материални активи и незавършено производство, се установи:

Към 01.01.2022 г. сметка 3010 „Незавършено производство“ е с начално дебитно салдо в размер на 12 507 лв., което през годината е отписано в кореспонденция със сметка 6019 „Разходи за материали“. Съгласно предоставени писмени сведения от одитираната организация, със счетоводните записвания е отразено изписване на наличности на зърно (пшеница), вложени в производство през 2019 г.

С писмо № 1201-23 от 20.07.2023 г. от одитният екип са поискани писмени пояснения относно това: налични ли са семената към 01.01.2022 г.; през 2022 г. ли са засети или същите не са налични от 2019 г., както и да бъдат предоставени съответните документи и/или извършен анализ, удостоверяващи, че отписаните семена не са налични от 2019 г. В представеният отговор е посочено, че семената са засети през 2019 г., но към 27.07.2023 г. не са представени документи и не е извършен анализ от кога семената, признати в началното салдо по сметка 3010 „Незавършено производство“ не са налични

---

³⁰ ОД № 01

в СП ОСТЗ – Хасково.

Поради непредставяне на исканите документи, одитният екип не може да потвърди основанието за съставеното през 2022 г. счетоводно записване.

През 2023 г., без извършен анализ от СП са съставени следните неправилни счетоводни записвания:

- за сторниране на неправилното отчитане от 2022 г., по метода на червеното сторно - по дебита на сметка 6019 „Разходи за материали“ в кореспонденция със сметка 3010 „Незавършено производство“ в размер на (-) 12 507 лв.;

- по дебита на сметка 6993 „Намаление на материални запаси от други събития“ в кореспонденция със сметка 3010 „Незавършено производство“, в размер на (+) 12 507 лв.

Поради непредставяне на документи, обосноваващи изписването на активите, одитният екип не може да потвърди салдото по сметка 3010 „Незавършено производство“.³¹

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 124 от Ръководството за прилагане на СБП, съгласно които процедурата на червено сторно, по отношение на приходните и разходните сметки, следва задължително да се прилага само текущо през годината.

С размера на неправилното отчитане е занижен шифър 0601 „Разходи за материали“ и е завишен шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ в ОПР в отчетна група „Бюджет“.

Неправилното отчитане е оценено и по характер, поради липсата на анализ и първични документи, представляващи основание за съставеното през 2022 г. счетоводно записване.

19. По сметка 3020 „Материали“ в СП ОСТЗ – Хасково са налични активи (трактори, мотофрези, зърнотоварачна машина, мотокултиватори, сеялки, подемен кран и др.), които попадат в обхвата на дефиницията по т. 2 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, но са със стойност под прага на същественост, определен от ДП НПЦ и следва да се отчитат като краткотрайни активи, или за целите на контрола да бъдат признати по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“.

Активите не са на съхранение в склад, а се използват в дейността на специализираното поделение. Съгласно указанията дадени от МФ с т. 2.13 от ДДС № 20 от 2004 г., материални запаси вложени в употреба не следва да са признати по баланса на бюджетното предприятие.

СП ОСТЗ – Хасково е създадено на основание Закона за Селскостопанската академия (ССА) и заповед № РД 41-30 от 30.10.2018 г. на министъра на земеделието и е правопреемник на активите и пасивите на закритото държавно предприятие. При отчитането на поетите ДМА, същите са признати по балансова стойност след приспадания акумулирани амортизации към периода на закриването на държавните предприятия, поради което е налице възможност да са налични дълготрайни материални активи със стойност под определения със СчП на ДП НПЦ праг на същественост за ДМА. От одитираната организация следва да се извърши анализ на активите, признати в крайното салдо по сметка 3020 „Материали“, и тези:

- които не отговарят на дефиницията по т. 2 от СС 16 ДМА и се използват в

---

³¹ ОД № 01

дейността на специализираното поделение да се отпишат от баланса, а за целите на контрола да се признаят задбалансово по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“;

- които отговарят на изискванията за признаване на ДМА, следва да се признаят по съответните сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“, като се приложат указанията дадени от министърът на финансите с т. 22 от ДДС № 5 от 2016 г. за извършване на преглед за преценка, като се определи текущата възстановима стойност на активите.³² За тези активи следва да стартира начисляването на амортизации в съответствие със Счетоводната/Амортизационната политика на ДП НППЦ.

През 2023 г. неправилното отчитане е коригирано частично.

От СП ОСТЗ – Хасково е получено становище,³³ че неправилните отчитания са коригирани. При извършения анализ и проверка, от одитният екип се установи, че без извършен анализ на активите са съставени счетоводни записвания:

- по дебита на сметка 6019 „Разходи за материали“ в кореспонденция със сметка 3020 „Материали“ за отписване на активи (трактори, мотокултиватор, зърнотоварачна машина, ремаркета, сеялка, цистерна и др.) в общ размер на 18 757 лв.;

- по дебита на сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ в кореспонденция със сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ са признати активи в общ размер на 6 910 лв.³⁴

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние на предприятието.

Нарушени са разпоредбите на чл. 3, ал. 3 и чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството относно осъществяването на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

Неправилното отчитане е оценено по характер, поради липсата на анализ и първични счетоводни документи, представляващи основание за съставените счетоводни записвания през 2023 г.

20. В СП ОСПЗ – Пазарджик неправилно продажба на продукцията с обща отчетна стойност 20 771 лв.³⁵ е изписана със счетоводни операции по кредита на сметка 3030 „Продукция“ в кореспонденция със сметка 6503 „Придобиване на материални запаси по стопански начин“, вместо със сметка 6113 „Балансова стойност на продадена продукция“.³⁶

Не са спазени указанията, дадени от МФ с т. 7.24 от ДДС № 20 от 2004 г., балансовата стойност на продадените стоки и продукцията се отразява по сметките от подгрупа 611 „Балансова стойност на продадени материални запаси“.

С размера на неправилното отчитане е занижен шифър 0621 „Балансова на продадени материали, стоки и продукция“ и е завишен шифър 0679 „Коректив за разходи и придобиване на активи по стопански начин“ от Отчета за приходи и разходи в отчетна група „Бюджет“.

21. При извършени одитни процедури за проверка за наличие на стойностна

³² съгласно т. 20.6.9, във връзка с т. 36.1.1 от ДДС № 20 от 2004 г.

³³ изх. № 35 от 28.06.2024 г.

³⁴ ОД № 01

³⁵ зърно с фактура № 2161 от 20.07.2023 г. с отчетна стойност 20 643 лв., и семе пипер с фактура № 2159 от 01.07.2023 г. с отчетна стойност 128 лв.

³⁶ ОД № 13

връзка, между начален и краен баланс при съпоставяне на данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период (2022 г.) с данните в края на предходния отчетен период (2021 г.) в отчетна група СЕС се установи неравнение в началното салдо за 2022 г., съответно по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ по-малко с 16 900 лв. и по сметка 4682 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление"“ по-малко с 231 381 лв.³⁷

От ДП НПЦ не е извършен анализ за установяване на причините довели до допуснатите несъответствия.

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО за 2022 г. и не е коригирано към 31.12.2023 г., което оказва влияние на ГФО за 2023 г.

Не са спазени изискванията на чл. 26, ал. 1, т. 5 от Закона за счетоводството за стойностна връзка между начален и краен баланс, с цел получаване на действителен финансов резултат и указанията дадени с т. 21.2 и т. 81 на ДДС № 08 от 2022 г., относно идентичност на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система.

Не са спазени изискванията на чл.чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

С размера на неправилните отчитания са занижени шифри 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ (16 900 лв.) и 0076 „Други вземания“ (231 381 лв.) от актива на баланса в отчетна група СЕС.

22. При извършения финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2023 г. се установи, че крайното дебитно салдо по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ в общ размер на 32 260 лв., формирано в СП ОСТНЗ - Поморие (18 310 лв.) и СП ОСКПЗ - Самоков (13 950 лв.), представлява просрочени вземания от 2022 г. Вземанията не са провизирани, като несъбираеми в съответствие със СчП на предприятието (на 50%). Следвало е да бъде съставена счетоводна операция по дебита на сметка 6717 „Разходи за провизии за други вземания (приходно-разходни позиции)“ в кореспонденция със сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“.³⁸

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 36.2.8 от писмо ДДС № 20 от 2004 г., относно провизиране за несъбираемост на вземанията от директно предоставени от бюджетните предприятия заеми, аванси, продажби и други разчети.

В резултат на неправилното отчитане, в размер на 16 130 лв., е завишен шифър 0072 „Вземания от клиенти“ от актива на Баланса и занижен шифър 0611 „Разходи за провизии за вземания“ от Отчета за приходи и разходи в отчетна група „Бюджет“ и е завишен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива Баланса.

23. При извършените одитни процедури за проверка на НДА собственост на ДП НПЦ при извършен финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2021 г. е установено, че в СП ОСТНЗ – Поморие трайни насаждения, на стойност 60 297 лв. са признати по сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“ в отчетна група „Бюджет“, вместо по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД.

³⁷ ОД № 01

³⁸ ОД № 12

По време на финансовия одит на ГФО за 2022 г. е установено, че активите са отписани от сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“ и неправилно са признати задбалансово по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ в отчетна група „Бюджет“, вместо по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД.

Съгласно т. Б „Капитализирани (балансово признати) дълготрайни материални активи в отчетна група ДСД“ от Раздел Дълготрайни материални активи от СчП на предприятието за трайните насаждения подлежащи на отчитане по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ се прилага подход на капитализиране (балансово признаване) независимо от стойността им.

Не са спазени указанията дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. на МФ, във връзка с избрания подход в Раздел Дълготрайни активи материални активи от СчП на предприятието, относно признаването на трайните насаждения.

Неправилните отчитания са установени при извършените одити на ГФО за 2021 г. и 2022 г.

През 2023 г. за коригиране на неправилните отчитания са съставени следните счетоводни операции:

23.1. В отчетна група „Бюджет“ за сторниране на неправилно съставените счетоводни операции през 2022 г. и прекласифициране на активите:

- по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“ в размер на (-) 60 297 лв.;

- неправилно по метода на червеното сторно по дебита на сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ в кореспонденция със сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ в размер на (-) 60 297 лв., вместо по дебита на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ в кореспонденция със сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ в размер на 60 297 лв.;

- за прекласифициране на трайните насаждения от отчетна група „Бюджет“ в отчетна група ДСД - по дебита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи "БЮДЖЕТ" и "Други сметки и дейности"“ в кореспонденция със сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“ в размер на (+) 60 297 лв.

23.2. В отчетна група ДСД за прехвърляне на трайните насаждения в отчетна група ДСД по дебита сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в неправилна кореспонденция със сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи "БЮДЖЕТ" и "Други сметки и дейности"“, вместо със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, в размер на (+) 60 297 лв.³⁹

Не са спазени указанията на т. 124 от Ръководството за прилагане на СБП, съгласно които процедурата на червено сторно, по отношение на приходните и разходните сметки, следва задължително да се прилага само текущо през годината.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви, като се отразят чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на СБО.

С размера на неправилното отчитане е завишен шифър 0771 „Прехвърлени нетни активи м/у бюджетни организации“ и занижен шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ от Отчета за приходи и разходи.

---

³⁹ ОД № 01

24. Установени са следните случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби:

24.1. При извършени одитни процедури за проверка на заплати и възнаграждения на персонала по трудови и приравнени на тях правоотношения и извънтрудови правоотношения в централно управление на ДП НПЦ и специализираните поделения се установи следното:

24.1.1. В Централно управление на Държавно предприятие “Научно-производствен център“ за одитирания период са сключени общо 16 граждански договора.

През 2023 г. в щатното разписание на ЦУ на ДП НПЦ е налична незаета щатна бройка за длъжност „Финансов контролър“. Въпреки това са сключени 13 бр. граждански договори с едно и също лице с предмет „дейност по финансов контрол като финансов контролър“. През 2023 г. с отчети за свършена работа са приети извършените дейности, като са изплатени суми общо в размер на 14 000 лв. От Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ е съставен Акт за установяване на административно нарушение (АУАН).⁴⁰

Съгласно съставения АУАН, ДП НПЦ в качеството на работодател по смисъла на параграф 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда, не е уредил отношенията по предоставяне на работна сила като трудови правоотношения, чрез сключването на трудов договор в писмена форма с изпълнителя. Установени са данни за цикличност на правоотношението, периодично изплащане на възнаграждение и постоянно повтарящо се полагане на труд като финансов контролър.

Предметът на сключените граждански договори не представляват услуга и постигане на конкретен резултат, а престиране на работна сила.⁴¹

Със Споразумение по чл. 415Г от КТ/чл. 58Г от ЗАНН от 01.02.2024 г. на ДП НПЦ е наложена имуществена санкция (глоба) в размер на 1 500 лв.

Не са спазени разпоредбите на чл. 62, ал. 1 във връзка с чл. 1, ал. 2 от Кодекса на труда, отношенията при предоставяне на работна сила да се уреждат само като трудови правоотношения.

24.1.2. В СП „Опитна станция по зърнени, технически и фуражни култури“ - Лом (ОСЗТФК - Лом), за одитирания период са сключени 18 броя граждански договори.

24.1.2.1. При проверка на гражданските и трудовите договори в ОСЗТФК -Лом, за едно лице се установи следното:

24.1.2.1.1. Сключен е трудов договор № 94 от 01.10.2013 г. на длъжност „изпълнител-оператор на селскостопански машини“. Подписано е и допълнително споразумение от 25.01.2023 г. За периода от 01.01.2023 г. до 01.09.2023 г. изпълнителят по трудовия договор е включен във ведомостите за заплати. От 01.08.2023 г. със заповед на директора е прекратен трудовия договор и на лицето са изплатени 6 брутни заплати, представляващи обезщетения по чл. 331, ал. 2 от КТ. За 2023 г. на лицето е изплатено възнаграждение в размер на 14 328 лв.

24.1.2.1.2. С договор за управление РД-09-7 от 15.12.2022 г., същото лице е назначено като директор на СП Опитна станция по земеделие – Видин. През 2023 г. по договора е изплатено възнаграждение в размер на 17 294 лв.

24.1.2.1.3. През 2023 г. с лицето са сключени и 3 граждански договора в СП

⁴⁰ АУАН е с дата от 11.01.2024 г.

⁴¹ ОД № 06

ОСЗТФК - Лом, като е договорено да извършва дейности балиране, товарене, ремонт, превоз, косене, балиране и др. По договорите са изплатени възнаграждения общо в размер на 3 210 лв.⁴²

24.1.2.1.4. Лицето е получавало и възнаграждения съгласно Заповеди на директора за съвместяване и изпълнение на незаета по щат длъжност „изпълнител-оператор ССМ“. Няма сключено допълнително споразумение за незаетата длъжност, която изпълнява. Няма променена длъжностна характеристика за допълнените задължения.

За одитирания период лицето е изпълнявало в рамките на 8 работни часа едновременно длъжността „изпълнител оператор селскостопански машини“, директор на СП Опитна станция по земеделие - Видин, дейности по незаета щатна длъжност и други дейности съгласно заповеди на директора.

След прекратяване на трудовия договор по инициатива на работодателя срещу уговорено обезщетение по реда на чл. 331 от Кодекса на труда лицето отново е наето от същия работодател, като са сключени 3 бр. граждански договори.

24.1.2.2. За два сключени граждански договора с едно лице е договорена работа – физическа охрана на площи с царевица и слънчоглед - 1 000 дка, се установи, че не са начислени осигуровки на лицето, което е декларираше че е пенсионер, а съгласно възрастта по ЕГН лицето не е в пенсионна възраст.⁴³

Липсват документи, доказващи, че лицето е пенсионер.

Не е спазена разпоредбата на чл. 7, ал. 1, т. 8 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), съгласно който ръководителите на организациите са задължени да създават и прилагат контролни дейности, които включват и разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да има отговорност по вземане на решения, изпълнение и осъществяване на контрол.

Не е спазена разпоредбата на чл. 7, ал. 1, т. 16 от ЗФУКПС, съгласно който ръководителите на организациите отговарят за осигуряването на условия за законосъобразно и целесъобразно управление, адекватно и етично поведение на персонала в организацията.

Не са спазени принципите за законосъобразност и добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност, задължение на разпоредителите с бюджет по ЗПФ и ЗФУКПС, което е нарушение на бюджетната дисциплина, по смисъла на § 2 от ДР на Закона за публичните финанси (ЗПФ).

24.1.3. В Опитна станция по тютюна и земеделието гр. Хасково (СП ОСТЗ - Хасково):

24.1.3.1. За одитирания период са сключени 165 броя граждански договори с приложени следните документи: подписани сметки за изплатени суми, декларации и констативни протоколи. По договорите са начислени и изплатени възнаграждения, съответно в размер на 114 426 лв., и в размер на 105 756 лв. Гражданските договори са подписани от директор и изпълнител по договора. Не е приложена системата за двоен подпис, като договорите не са подписани от главен счетоводител.

---

⁴² ремонт кардан, подготовка балопреса и прикачване към трактор, балиране, товарене и редене на бали, превод бали от блока до склада, разтоварване, редене, контрол и работа при товарене на пшеница и почистване на склад, контрол при жътва слънчоглед, превоз със ЗИЛ, вземане на проби за влага, ремонт на камион ЗИЛ (камиона не е собственост на опитната станция), косене люцерна и балиране, ремонт балопреса и подготовка балиране

⁴³ ОД № 07

Не са спазени разпоредбите на чл. 13 от ЗФУКПС, съгласно които ръководителите на организациите осигуряват прилагането на контролни дейности, които включват система за двоен подпис и предварителен контрол за законосъобразност.

Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилата за функциониране на системите за финансово управление и контрол, системата за двоен подпис в ДП НПЦ е процедура, при която преди поемане на всяко финансово задължение и извършване на плащането се осъществява след полагане на подписи от лицето отговорно за счетоводните записвания.

24.1.3.2. При проверка на гражданските договори за съответствие с изискванията на приложимата правна рамка, се установи:

а) предмета на дейности и местонахождение на изпълнение не е конкретизиран;

б) за едни и същи дейности са определяни различни възнаграждения, без да са конкретизирани определени обеми работа;

в) във всички констативни протоколи, приложени към гражданския договор е записано „работата е извършена без възражения“. Липсва конкретно описана информация за свършената работа. Одитният екип счита, че протоколите са съставени формално;

г) всички сключени граждански договори са без срок, в който страните се договорят да бъде извършена съответната работа.

Предметът на част от гражданските договори показва, че дейностите, които са възложени не представляват услуга и постигане на конкретен резултат, а престиране на работна сила. Съгласно чл. 1, ал. 2 от КТ, отношенията при предоставяне на работна сила се уреждат само като трудови правоотношения.

По съдържание „гражданския договор“ е договор, с който едно лице-изпълнител се задължава по поръчка на друго лице-възложител да предостави определен конкретен резултат. Целта е извършването на дадена работа, поръчка или услуга, която трябва да е определена по съдържание и обем, както и да е посочен критерий относно качеството на изпълнение. Правно основание за сключване на договорите е чл. 258-269 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД).

Изпълнението на договорите по извънтрудови правоотношения е в частично съответствие с изискванията на правната рамка: от възложителят е осъществяван формален контрол по изпълнението на дейностите и възнагражденията са изплатени по формално подписани протоколи за извършената работа, в резултат на което не е осигурено обвързване на плащанията с приемането на извършената работа.⁴⁴

Не са спазени принципите за законосъобразност и добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност, задължение на разпоредителите с бюджет по ЗПФ и ЗФУКПС, което е нарушение на бюджетната дисциплина, по смисъла на § 2 от ДР на Закона за публичните финанси (ЗПФ).

24.2. В ДП НПЦ не са въведени политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори, както и политики и процедури за последващи оценки на изпълнението, съгласно чл. 13, ал. 3, т.т. 4 и 5 от ЗФУКПС.

Към 31.12.2023 г. не е въведена система за мониторинг на финансовото управление и контрол, чрез която своевременно да се предостави информация за установени слабости и пропуски пред лицата, отговорни за предприемане на коригиращи

---

⁴⁴ ОД № 08

действия, както и да се осигури навременна актуализация при промени в условията, която включва текущо наблюдение, самооценка и вътрешен одит.

Не са спазени разпоредбите на чл. 13, ал. 3, във връзка с чл. 3, ал. 1 и чл. 10, ал. 1 от ЗФУКПС, което е в несъответствие с Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол и указанията на министъра на финансите, утвърдени със Заповед № ЗМФ 184 от 06.03.2020 г.⁴⁵

24.3. При извършената проверка на въведените контролни дейности с вътрешните актове и утвърдените „Вътрешни правила за реда и начина за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в ЦУ на ДП НПСЦ“ и „Вътрешни правила за документирание на счетоводните документи“, издадените отделни заповеди за спазване на финансовата дисциплина в ЦУ на ДП НПСЦ и СП, относно разходването и отчитането на средствата получени от програми и мерки на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) се установи следното:

24.3.1. Във вътрешните актове на предприятието липсва адекватна одитна пътека относно разходването и отчитането на средствата, получени от програми и мерки на ДФЗ за проследимост и наблюдение - кой, какво, как и кога извършва, с каква цел и какъв акт или документ се създава в резултат на това за осигуряване на прозрачност и проследимост на дейностите и процесите от тяхното инициране до приключването им.

24.3.2. По преценка на ръководителя на Специализираното поделение разходите се отчитат в отчетна група СЕС-РА, като липсва документ с ясна и конкретна информация за изразената преценка.

Не е приложен чл. 14 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор във вътрешните актове на предприятието относно одитна пътека при отчитане на разходи за отчетна група СЕС.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Държавното предприятие "Научно-производствен център" в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на отрицателно мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-01-095 от 27.06.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

---

⁴⁵ ОД № 01

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но

не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. При съпоставяне на данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период (2022 г.) с данните в края на предходния отчетен период (2021 г.) се констатираха следните нарушения в стойностната връзка, между начален и краен баланс в отчетна група ДСД. Началното салдо за 2022 г., спрямо крайното салдо към 31.12.2021 г. по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ е в повече с 25 943 лв.

От ДП НПЦ не е извършен анализ за установяване на причините довели до допуснатите несъответствия.⁴⁶

Не са спазени изискванията на чл. 26, ал. 1, т. 5 от Закона за счетоводството за стойностна връзка между начален и краен баланс, с цел получаване на действителен финансов резултат и указанията дадени с т. 21.2 и т. 81 на ДДС № 08 от 2022 г., относно идентичност на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система.

Не са спазени изискванията на чл.чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

Неправилното отчитане е установено при извършения одит на ГФО за 2022 г.

Констатираната разлика в отчетна група ДСД, между началното салдо за 2022 г., спрямо крайното салдо към 31.12.2021 г. по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в повече с 25 943 лв. е следствие на техническа грешка – при ръчното въвеждане на началните салда през 2021 г. в СП ОСТЗ Хасково в макета на МФ BALANCE 2021 е пропуснато да се нанесе началното салдо по сметката. През 2022 г. невъведеното салдо от 2021 г. е нанесено в резултат на което несъответствието е коригирано.

2. По време на финансовите одити на ГФО на ДП НПЦ за 2020 г. и за 2021 г. в СП ОСЗ – Видин са установени следните неправилни отчитания и несъответствия:

2.1. Просрочени вземания от клиенти (признати през 2018 г. по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“) в размер на 160 772 лв. не са класифицирани като несъбираеми и не са провизирани с 50 на сто от номиналната им стойност, съгласно Раздел „Провизии и начислени разходи“ от СчП на ДП НПЦ. Към 31.12.2019 г. не са начислени разходи за провизии в размер на 80 386 лв. по сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица“ в кореспонденция със сметка 6717 „Разходи за провизии за други вземания (приходно-разходни позиции)“.

През 2020 г., 2021 г. и 2022 г. не е извършен преглед относно несъбираемостта им.

Не са спазени изискванията на т. 111 от раздел XIV „Задбалансови активи и пасиви“ от Ръководството за прилагане на Сметкоплана на бюджетните предприятия, като за просрочени се смятат тези вземания и задължения, които не са уредени/платени в обичайно приетите срокове, във връзка с указанията на т. 36.2 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, както и Раздел „Провизии и начислени разходи“ от СчП

---

⁴⁶ ОД № 01

на предприятието, изискващ анализ и начисляване на провизии за вземанията в края на отчетната година.

2.2. Не е осигурена стойностна връзка между краен и начален счетоводен баланс съответно за 2019 г. и 2020 г., 2020 г. и 2021 г., както следва:

2.2.1. В оборотната ведомост на поделението, генерирана от счетоводния продукт и по макет на МФ крайното салдо по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ за 2019 г. е в размер на 109 450 лв., а началното салдо за 2020 г. е в размер на 167 150 лв. или с 57 700 лв. в повече спрямо крайното салдо на предходния отчетен период.

От специализираното поделение не са предприети коригиращи действия през 2021 г., включително не е извършен анализ на причините довели до допуснатото неравнение.

2.2.2. В оборотната ведомост на поделението за 2020 г. генерирана от счетоводния продукт крайното салдо по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ е в размер на 167 150 лв., а началното салдо за 2021 г. по оборотна ведомост на поделението (от счетоводния продукт) и по макет на МФ е в размер на 116 084 лв. или с 51 066 лв. в по-малко.

Поради допуснатите разлики одитният екип не може да потвърди точността и верността на счетоводното отчитане на признатите вземания по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ и на размера на провизията за вземания към 31.12.2021 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 26, ал. 1, т. 3 и т. 5 от ЗСч във връзка с принципите за стойностна връзка между начален и краен баланс и предпазливост, с цел получаване на действителен финансов резултат.

2.3. Към 31.12.2022 г. е извършена инвентаризация на вземанията по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“, като са изпратени писма за потвърждаване на вземанията до всички контрагенти с изключение на вземане от Институт по животновъдни науки – Костинброд в размер на 18 959 лв.

Представена е справка за вземанията, просрочията и провизиите към 31.12.2022 г. от СП ОСЗ – Видин, в която са посочени на един ред вземания с дата на възникване ноември 2018 г. признати по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ в размер на 109 606 лв., за които, съгласно справката е начислена провизия в размер на 54 776 лв. В представената оборотна ведомост от СП ОСЗ – Видин крайното салдо на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ е в размер на 109 606 лв. и отговаря на представената справка. По сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица“ не са начислени провизии.

От СП ОСЗ – Видин не е представена аналитична информация, генерирана от счетоводния софтуер по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“, която да позволи потвърждаване на датата на възникване на задълженията, признати в баланса на поделението.

Представена е оборотна ведомост по партньори, от която е видно, че в салдото по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ са налични публични вземания от Земеделски институт – Стара Загора в размер на 56 307 лв. и от Институт по животновъдни науки – Костинброд в размер на 18 959 лв., които съгласно Раздел „Провизии и начислени разходи“ от СчП на ДП НПЦ и в съответствие с дадените от МФ указания с т. 36.2.6 на ДДС № 20 от 2004 г. не се провизират. От представената оборотна ведомост по партньори също е видно наличието на аналитични партиди с крайно кредитно салдо в общ размер на 53 лв.

От СП ОСЗ – Видин към 31.12.2022 г. е следвало да се провизират с 50 на сто

просрочени вземания от клиенти, признати през 2018 г. по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ в размер на 34 393 лв. Към 31.12.2022 г. не са начислени провизии по сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица“ в размер на 17 196 лв.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от Закона за счетоводството за достоверното показване на ефектите от операцияите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

Не са приложени подходите за провизиране от Раздел IX „Провизии и начислени разходи“, възприети със СчП на предприятието и указанията на т. 36.2 от писмо ДДС № 20 от 2004 г. на МФ относно провизиране на вземанията.

Неправилните отчитания са установени при извършените одити на ГФО за 2020 г., 2021 г. и 2022 г.

2.4. На 19.09.2022 г. комисия от представители на ДП НПЦ е извършила подробен анализ и проверка за разликите в крайните салда за 2020 г. и началните салда за 2021 г., установени при извършения финансов одит на ГФО за 2021 г., за което е съставен Протокол. При извършения анализ комисията констатира, че вярното начално дебитно салдо на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ е в размер на 116 084 лв. През 2021 г. по сметката са натрупани дебитни обороти в общ размер на 18 738 лв. и кредитни обороти в общ размер на 25 216 лв., като салдото към 31.12.2021 г. е в размер на 109 606 лв.

В представените в Сметната палата Баланс за 2022 г. и 2023 г. (по макета на МФ BALANCE 2022) сметката е с начално и крайно дебитно салдо в размер на 109 606 лв., потвърден от извършения анализ на комисията.

При извършената годишна инвентаризация за 2022 г. е установено, че вземания по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ в общ размер на 34 236 лв., възникнали в периода 2006 г. – 2017 г. са с изтекъл давностен срок. Същите са класифицирани, като несъбираеми и на основание Протокол № 3 от 31.12.2022 г. на комисията и Заповед № 05 от 17.03.2023 г. на Директора са отписани на 27.03.2023 г. със счетоводни операции по дебита на сметка 6915 „Отписани други вземания (приходно-разходни позиции) от местни лица“ в кореспонденция със сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“.

Към 31.12.2023 г. сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ е с крайно дебитно салдо в размер на 75 369 лв. и включва следните вземания:

- а) Земеделски институт – Стара Загора, в размер на 56 307 лв.;
- б) Институт по животновъдни науки – Костинброд, в размер на 18 959 лв.;
- в) остава разлика в размер на 104 лв., която не е анализирана от одитния екип (под тривиалната грешка).

Вземанията по т.т. а) и б) в общ размер на 75 266 лв. не подлежат на провизиране съгласно Раздел „Провизии и начислени разходи“ от СчП на ДП НПЦ и в съответствие с дадените от МФ указания с т. 36.2.6 на ДДС № 20 от 2004 г.⁴⁷

3. При извършените одитни процедури за проверка на нефинансовите дълготрайни активи при извършения финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2021 г. е установено, че в СП ОСЗИР – Кърджали признатите активи по сметки от подгрупа 203 „Сгради“ са придобити в периода от 1935 г. до 2014 г. Срокът на годност на всички активи е 50 години при заложен различни срокове за новопридобити активи по сметка

⁴⁷ ОД № 01

2031 „Административни сгради“ - 80 години, по сметка 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“ - 70 години и по сметка 2039 „Други сгради“ съответно за масивни сгради - 70 години и за паянтови - 10 години в раздел "Срокове на годност, амортизационна норма и остатъчна стойност" от Амортизационната политика на ДП НПСЦ. Не е извършен анализ на активите признати по подгрупа 203 „Сгради" по отношение определяне на остатъчния срок на годност.

Неправилните отчитания са установени при извършените одити на ГФО за 2021 г. и 2022 г.

Не е спазено изискването на т. 65 от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ при първоначалното определяне на остатъчния срок на годност на амортизируемите активи да се определи един и същи срок за еднакви по вид активи, при условие, че активите са придобити в рамките на относително близък период (например 2 години) и са със сходно физическо състояние и разликите в техните очаквани остатъчни срокове на годност варират в близки граници.

В СП ОСЗИР – Кърджали на основание протокол от 29.12.2023 г. за извършен анализ на сроковете на годност на НДА, същите са коригирани и са отразени в коригирания амортизационен план.⁴⁸

4. При извършени финансови одити на ГФО на ДП НПСЦ за предходни отчетни периоди в СП ОСЗ - Хан Крум е установено следното:

4.1. От специализираното поделение на одитния екип не е предоставена инвентарна книга на ДМА до приключване на финансовите одити на ГФО на ДП НПСЦ за 2021 г. и 2022 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 39, във връзка с чл. 40 от Закона за Сметна палата, относно упражняване на правомощията на одиторите от Сметната палата, във връзка с непредставяне на информация от одитирания обект.

При одита на ГФО за 2023 г. от ДП НПСЦ от СП ОСЗ - Хан Крум е представена инвентарна книга, която се равнява със стойността на салдата по сметките за признатите НДА в отчетността на поделението, с изключение на разлика от 2 000 лв. по-малко в оборотната ведомост на активи, признати по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“. В инвентарната книга не е отразено прехвърляне на актив – пламъчен фонометър с отчетна стойност 2 000 лв., на ЗИ „Шумен“.

4.2. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводното отчитане на производството и продажбата на продукцията, незавършеното производство и материалните запаси в предходни финансови одити е установено, че от СП ОСЗ - Хан Крум не са представени изисканите оборотна ведомост - генерирана от счетоводния продукт и хронологични описи на счетоводните записвания за 2020 г. В представената оборотна ведомост по макет на МФ за 2020 г. крайното салдо по сметка 3010 „Незавършено производство“ е в размер на 17 139 лв., по сметка 3020 „Материали“ е в размер на 37 595 лв. и по сметка 3030 „Продукция“ е 24 118 лв., а в представената оборотна ведомост, генерирана от счетоводния продукт и по макет на МФ за 2021 г. началните салда са както следва:

- по сметка 3010 „Незавършено производство“ в размер на 19 341 лв., или с 2 202 лв. повече;

- по сметка 3020 „Материали“ е в размер на 9 779 лв., или с 27 816 лв. по-малко;

- по сметка 3030 „Продукция“ е в размер на 9 880 лв., или с 14 238 лв. по-малко.

В СП ОСЗ - Хан Крум е нарушен чл. 26, ал. 1, т. 4 и т. 5 от Закона за

⁴⁸ ОД № 01

счетоводството, относно изискването за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят, както и за стойностна връзка, между начален баланс за 2021 г. и краен баланс към 31.12.2020 г. - данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с данните в края на предходния отчетен период.

При одита на ГФО за 2023 г. на ДП НПЦ, от СП ОСЗ - Хан Крум на одитния екип са представени оборотна ведомост - генерирана от счетоводния продукт, оборотна ведомост по макет на МФ за 2023 г. и хронологични описи на счетоводните записвания за 2023 г. При извършените одитни процедури за сравнение на информацията между началните и крайни салда по сметки 3010 „Незавършено производство“, 3020 „Материали“ и 3030 „Продукция“ не се установиха несъответствия.⁴⁹

5. При извършените одитни процедури в СП ОСОЗ – Сливен при финансовия одит на ГФО за 2022 г. за проверка на счетоводните записвания, свързани с признаване на нефинансови дълготрайни активи се установи, че без нормативно основание са отписани активи (сгради и незавършено строителство) от сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“ на обща стойност 44 916 лв. в кореспонденция със сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и са заведени задбалансово по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“.

За активите е подадено предложение от кметът на община Ямбол за стартиране на процедура по прехвърляне на сградите от ДП НПЦ (поради отпаднала необходимост) в полза на община Ямбол за нуждите на Професионална гимназия по земеделие „Христо Ботев“, гр. Ямбол. Със свое Решение от 28.04.2022 г. Общински съвет - Ямбол дава съгласие община Ямбол да придобие имотите на ДП НПЦ, СП Опитна станция по овощарство и земеделие Сливен.

Без правно основание със своя Заповед № 4 от 12.12.2022 г., директорът на СП Опитна станция по овощарство и земеделие – Сливен нарежда да се отпишат активите от баланса на поделението. Органите на управление на ДП НПЦ са:

- Министърът на земеделието, храните и горите;
- Председателят на Селскостопанската академия;
- Управителният съвет на предприятието;
- Директорът на ДП НПЦ.

През следващия отчетен период с писмо изх. № 0406-194 от 14.02.2023 г., Министърът на земеделието изразява положително становище за предоставяне правото на управление на сградите на община Ямбол.

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3 и чл. 24, ал.1 и ал. 2 от ЗСч, за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти и за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети.

Със счетоводни операции от месец декември 2023 г. са съставени следните коригиращи записвания:

- за отписване на активите от сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ – дебит сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ в кореспонденция със сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ в размер на 44 916 лв.;

---

⁴⁹ ОД № 01

- за балансово признаване на административна сграда - по дебита на сметка 2031 „Административни сгради“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в размер на 19 534 лв.;

- за балансово признаване на гараж за комбайни (6 772 лв.), навес метална конструкция (17 610 лв.) и селскостопанска свинеферма (1 000 лв.) - по дебита на сметка 2039 „Други сгради“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в общ размер на 25 382 лв.;

- със счетоводна операция по дебита на сметка 6033 „Разходи за амортизация на сгради“ в кореспонденция със сметка 2413 „Амортизация на сгради“ в размер на 2 446 лв. е начислена амортизация за 2023 г. на активите.⁵⁰

6. При извършените одитни процедури в СП ОСКЗ - Силистра за проверка на счетоводните записвания, свързани с признаване на НДА, от поделението не са представени първични счетоводни документи, мемориални ордери и хронологични счетоводни записвания за призната през 2022 г. по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ система за контурна резитба на стойност 32 400 лв. На одитния екип са предоставени договор от 2020 г. (с предвидени три плащания по 10 800 лв.), фактура от 27.01.2021 г. за първо авансово плащане, в размер на 10 800 лв. и приемо-предавателен протокол от 01.02.2021 г. Съгласно получено становище от главния счетоводител на СП ОСКЗ - Силистра, признатият по сметка 2079 „Други дълготрайни материални активи в процес на придобиване“ актив на стойност 18 000 лв. е машина за контурна резитба, която на 01.10.2022 г. е прекласифицирана по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“.

Не са спазени разпоредбите на чл. 39 от Закона за Сметна палата, във връзка с чл. 40 от Закона за Сметна палата, относно упражняване на правомощията на одиторите от Сметната палата, във връзка с непредставяне на информация от одитирания обект.

Неправилното отчитане е установено при извършения одит на ГФО за 2022 г.

При извършения финансов одит на ГФО за 2023 г., на одитния екип се представиха 11 бр. фактури за доставка на системата за контурна резитба в общ размер на 32 400 лв. с ДДС и 11 бр. банкови извлечения за плащания по фактурите. С МО от 01.10.2022 г. за коригиране на неправилното отчитане е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ в кореспонденция със сметка 2079 „Други дълготрайни материални активи в процес на придобиване“ в размер на 27 000 лв. За придобиването на актива е упражнено право на пълен данъчен кредит. Активът е въведен в експлоатация на 01.10.2022 г. и от месец 11.2022 г. е стартирал процеса за начисляване на амортизации.⁵¹

7. При извършени одитни процедури за проверка спазването на указанията на МФ относно извършването на преглед за преценка/обезценка на дълготрайните нефинансови активи в СП ОСЛВ – Варна, след извършен от одитният екип анализ на представената информация в протоколите за извършен преглед за обезценка на активите се установи, че 11 броя административни и други сгради с обща справедлива стойност 110 609 лв. не са признати в отчетността на специализираното поделение в отчетна група „Бюджет“ по сметки от подгрупа 203 „Сгради“. Към 31.12.2022 г. сградите неправилно

⁵⁰ ОД № 01

⁵¹ ОД № 01

са признати по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно върното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието и раздел „Дълготрайни активи“ от СчП на ДП НПЦ.

Не са спазени указанията, дадени от министъра на финансите с т. 43 от ДДС № 08 от 2022 г., относно изискването при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, отнасящи се за 2022 г., вкл. и разходите за амортизации на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи, във връзка с т. 23, буква "г" от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно активи подлежащи на амортизиране.

През 2023 г. за коригиране на неправилните отчитания са съставени счетоводни записвания по дебита на сметка 2039 „Други сгради“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и дебит сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ в кореспонденция със сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ в размер на 113 609 лв. През месец януари 2023 г. е стартирал и процеса по начисляване на амортизационни отчисления на активите.⁵²

Допуснатото неправилно отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО на ДП НПЦ за 2022 г. и е коригирано към 31.12.2023 г.

8. При извършени одитни процедури за проверка и анализ на амортизационните планове, определените и начислени разходи за амортизации на амортизируемите нефинансови активи в СП на ДП НПЦ към 31.12.2022 г. е установено:

8.1. В СП ОСЛВ - Варна остатъчната стойност на сградите, признати в отчетността по сметки 2039 „Други сгради“, както и на активите, признати по сметки 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ и 2059 „Други транспортни средства“ е в размер 2 % и същата е занижена спрямо определената в Амортизационната политика на ДП НПЦ, съответно за сградите - 30 %, за машините и съоръженията – от 5 % до 15 %, в зависимост от вида на актива и другите транспортни средства - в размер на 15 %. В представеният амортизационен план за 2023 г. остатъчните стойности на активите са съобразени с възприетите с Амортизационната политика на ДП НПЦ.

Не е спазено изискването на раздел „Срокове на годност, амортизационна норма и остатъчна стойност“ от утвърдената Амортизационна политика на ДП НПЦ гр. София, във връзка с т. 41 от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ за първоначалното определяне на остатъчната стойност на активите в системата на първостепенния разпоредител.

8.2. От СП ОСЗ – Хан Крум не е представен амортизационен план на нефинансовите дълготрайни активи към 31.12.2022 г. За 2023 г. от поделението е представен амортизационен план.

Не са спазени разпоредбите на чл. 39 от Закона за Сметна палата, относно изискването на информация от одитирания обект.

8.3. В СП ОСЗ - Видин се констатира несъответствие, между размера на начислената амортизация по амортизационен план и по оборотна ведомост отразена по сметка 2413 „Амортизация на сгради“ в размер на 45 547 лв. Поради непредставен хронологичен опис на счетоводните операции и обяснения от СП ОСЗ - Видин, одитният

---

⁵² ОД № 01

екип не е извършил анализ за установяване на причините за установените разлики.

До приключване на одита, на одитния екип не се предоставиха документи и обяснения за допуснатото неравнение.

При извършения финансов одит на ГФО за 2023 г. не е установена разлика, между амортизациите по амортизационния план на СП ОСЗ Видин и информацията от оборотната ведомост. Към 31.12.2023 г. начислените амортизации са осчетоводени правилно.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Не са изпълнени указанията на МФ, дадени в т. т. 11-14 от ДДС № 5 от 2016 г. относно счетоводните записвания за начисляване на разходите за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи.

Въведените в ДП НПЦ контролни дейности във връзка с начисляване на амортизациите на нефинансовите дълготрайни активи са неефективни и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания.⁵³

9. При извършени одитни процедури при одита на ГФО за 2022 г. за проверка и анализ на начислените провизии за вземания в СП ОСЗМК - Лозница е установено:

9.1. Съставено е неправилно счетоводно записване във връзка с провизиране на публично вземане от Земеделски институт – гр. Стара Загора по дебита на сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ и кредита на сметка 4885 „Вземания от други дебитори - местни лица (финансиращи позиции)“ в размер на 33 233 лв. Съгласно СчП на предприятието, утвърдена със Заповед № 05-6А от 01.09.2022 г. не се извършва провизиране на вземанията и обезценка от бюджетни предприятия.

9.2. Неправилно е провизирано публично задължение към Добруджански земеделски институт, гр. Генерал Тошево - по дебита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“ и по кредита на сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ в размер на 22 157 лв.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 3б.2.8 от писмо ДДС № 20 от 2004 г., относно провизиране за несъбираемост на вземанията от директно предоставени от бюджетните предприятия заеми, аванси, продажби и други разчети.

През 2023 г. неправилните отчитания са сторнирани.⁵⁴

10. В СП ОСТЗ – Хасково при извършени одитни процедури за проверка на признатите в отчетността на предприятието краткотрайни материални активи и незавършено производство, при одита на ГФО за 2022 г. е установено:

Предметът на дейност на поделението включва отглеждане на зърнени култури, които се засаждат есента и се жънат през следващата година. За посадъчен материал са закупени семена – ечемик на стойност 24 288 лв. и пшеница - на стойност 19 782 лв. При получаването им, закупените количества първоначално са осчетоводени по дебита на сметка 3040 „Стоки“ и след това са изписани от сметката в кореспонденция със сметка 6019 „Разходи за други материали“. Сметка 3010 „Незавършено производство“, по която би следвало да се калкулират разходите, свързани с незавършеното производство на селскостопанска продукция към края на отчетния период е с нулево крайно салдо. С

---

⁵³ ОД № 01

⁵⁴ ОД № 01

писмо за искане на информация с вх. № 1201-23 от 20.07.2023 г. е поискано пояснение за причината за липса на крайно салдо по сметка 3010 „Незавършено производство“. Към 27.07.2023 г. одитния екип не е получил исканата информация.

Не са спазени указанията на т.т. 41.3 и 50.4 от ДДС № 20 от 2004 г., относно изискването в края на годината, при наличие на незавършено производство по стопански начин, да се дебитира сметка 3010 „Незавършено производство“, и относно отчитането на процеса по придобиване по стопански начин (собствено производство) на биологични активи и селскостопанска продукция, като се прилага редът на раздел IV от същото указание.

Неправилното отчитане е коригирано с МО № 9 от месец 11.2023 г. със счетоводна операция по дебита на сметка 3010 „Незавършено производство“ в неправилна кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в размер на 44 070 лв., вместо със сметка 7993 „Увеличение на материални запаси от други събития“. Неправилното отчитане не оказва влияние на финансовия отчет.⁵⁵

11. При финансовия одит на ГФО за 2022 г. е установено, че от СП ОСЗТФК – Лом е представен инвентаризационен опис и сравнителна ведомост за извършена инвентаризация на активите, признати по сметка 3020 „Материали“, аналитична подсметка „Горива“ и наименование на партидата „Гориво Рено Меган“. Потвърдено е наличното крайно салдо по сметката, в размер на 199 лв.

От специализираното поделение не са представени документи, удостоверяващи извършена инвентаризация на транспортни средства. В представените оборотна ведомост и баланс на СП ОСЗТФК – Лом по сметки 2051 „Леки автомобили“ и 2059 „Други транспортни средства“ няма признати активи.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от Закона за счетоводството за достоверното показване на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи.

Със Заповед № 3 от 05.01.2023 г. на Директора на СП ОСЗТФК – Лом е назначена комисия, която да установи има ли налични, но непризнати активи в предприятието. Установени са налични два леки автомобила Рено Меган (констатирано от Сметна палата) и Дачия Сандеро. Със счетоводни операции по дебита на сметка 2051 „Леки автомобили“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в общ размер на 22 750 лв., активите са признати в баланса на предприятието. Активите са включени в инвентарната книга и амортизационния план.⁵⁶

12. В ДП НПЦ към 31.12.2022 г. не е разработена процедура/политика за предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия на ниво предприятие, съгласно изискванията на чл. 5, ал. 2, т. 5 от ЗФУКПС и осигуряване на антикорупционни процедури съгласно чл. 7, ал. 1, т. 13 от същия закон.

Не са спазени разпоредбите на чл. 13, ал. 3, във връзка с чл. 3, ал. 1 и чл. 10, ал. 1 от ЗФУКПС, което е в несъответствие с Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, и указанията на министъра на финансите,

---

⁵⁵ ОД № 01

⁵⁶ ОД № 01

утвърдени със Заповед № ЗМФ 184 от 06.03.2020 г.

През 2023 г. са разработени и утвърдени от Директорът на ДП НПСЦ процедурни правила за осъществяване на дейностите във връзка с подадени сигнали за корупция, измами и нередности в структурата на ДП НПСЦ и специализираните поделения към предприятието.⁵⁷

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

В ДП НПСЦ през 2023 г. не е постигнато прилагане на систематичен и дисциплиниран подход за идентифициране и оценяване на рисковете. За одитирания период въведените контролни дейности не обхващат всички рискове, възникващи при отчитането на приходите и разходите, активите и пасивите, съобразно спецификата на дейността на предприятието и са неефективни. Същите не са действали през целия одитиран период и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания, включително при отчитане на разходите за амортизация на амортизируемите дълготрайни активи, вземания, задължения и други стопански операции, подлежащи на отчитане във финансовия отчет на предприятието.

В подкрепа на констатациите са събрани 13 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 001 от 09.01.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Държавното предприятие "Научно-производствен център" и един за Сметната палата.

---

⁵⁷ ОД № 01

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ГФО 2.16-1 за извършена проверка относно установените некоригирани неправилни отчитания при финансов одит на периодичния финансов отчет към 31.12.2023 г. на Държавно предприятие „Научно производствен център“	365
02	РД № ГФО 2.16-2 за процедури по същество за счетоводните записвания по сметки 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“, 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“, 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“ и 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ в Държавно предприятие „Научно-производствен център“	15
03	РД № ГФО 2.9-1 за извършена процедура относно проведена годишна инвентаризация към 31.12.2023 г. в Специализирано поделение „Опитна станция по земеделие в Източните Родопи - Кърджали“	15
04	РД № ГФО 1.14 за анализ на взаимовръзката между данните за крайните салда посочени в баланса към 31.12.2022 г., спрямо началните салда към 01.01.2023 г. в ДП НПСЦ	36
05	РД № ГФО 2.2-1 - Констативен протокол във връзка с разходването на средствата получени от програми и мярки на Държавен фонд „Земеделие“ и отчитането им в отчетна група СЕС	17
06	РД № ГФО 2.2-2 - Констативен протокол за извършена проверка на сключените граждански договори в Централно управление на Държавно предприятие „Научно-производствен център“	108
07	РД № ГФО 2.2-3 - Констативен протокол за проверка на сключените граждански договори в Опитна станция по зърнени, технически и фуражни култури Лом	154
08	РД № ГФО 2.2-4 - Констативен протокол за извършена проверка на сключените граждански договори в Опитна станция по тютюна и земеделието гр. Хасково	402
09	РД № ГФО 2.15-5 за процедури по същество (тестове на детайлите) на разходи за издръжка в отчетни групи "Бюджет" и "СЕС" (подпараграф 10-15 "Материали" и сметки 6018 "Разходи за други резервни части", 6019 "Разходи за други материали" и 4010 "Задължения към доставчици от страната" в поделения на Държавно предприятие "Научно-производствен	15

	център": ЦУ на ДП НПЦ, СП ОСЗМК-Лозница, СП ОССЗК-Павликени, СП ОСПЗ-Пазарджик, СП ОСЗТФК-Лом и СП ОСТЗ-Хасково	
10	РД № ГФО 2.27 за проверка на амортизациите на амортизируемите активи в т. ч. съществени позиции от финансовия отчет по счетоводни сметки 2413 „Амортизация на сгради“, 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“, 2415 „Амортизация на транспортни средства“ и 6034 „Разходи за амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ в ДП НПЦ	4
11	РД № ГФО 2.15-11 за проверка на дълготрайни активи по счетоводни сметки 2031 „Административни сгради“, 2039 „Други сгради“ и 2059 „Други транспортни средства“ в отчетна група „Бюджет“, 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС, 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, промени в НДА по сметки 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ и 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в отчетна група „Бюджет“ и вътрешни некасови трансфери по сметки 7601 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи "БЮДЖЕТ" и "Сметки за средства от Европейския съюз"“ в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС и 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи "БЮДЖЕТ" и "Други сметки и дейности"“ в отчетни групи "Бюджет и ДСД	287
12	РД № ГФО 2.25 за проверка на счетоводните операции, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14 от 2013 г., относно начисляване на провизии и приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година в т. ч. съществени позиции по сметки 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“, 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“, 6047 „Разходи за провизии за персонал“, 6048 „Сторнирани разходи за провизии за персонал“, 6087 „Приписани разходи за наеми“ и 7682 „Приписани трансфери от/за бюджетни организации от подсектор "Централно управление"“ в отчетна група "Бюджет" в ДП НПЦ	16
13	РД № ГФО 2.15-12 за проверка на краткотрайните активи по сметки 3010 „Незавършено производство“, 3030 „Продукция“, 6113 „Балансова стойност на продадена продукция“ и 6503 „Придобиване на материални запаси по стопански начин“ в отчетна група „Бюджет“ и сметка 3020 „Материали“ в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС в СП ОСТЗ - Хасково, СП ОСЗМК - Лозница, СП ОСПЗ - Пазарджик, СП ОССЗК – Павликени и СП ОСЗТФК - Лом	43